

egyet-mást Test sünhari eseményei.
röb. Nevezetesen:

Nedda Gabler (Nevezeti)
Salome

sz. ördög (Templeg olyan jó?)

A kabarét-k

Mag. tefrik a
"Nevezeti" salome epulato?

Kainzet meg kétszer láttam.

A "Figaro hársassága" -ban nagyon
teljesít a művet az alakja a modulátai
s itt-ott a jökedve. A legerősebb im-
pressiót egy matinéen kaptam, a
mikor Waldenral és Mathowskyval
kellett volna eljátrani - Ferenc jók-
ben - Faust "első jelenetét. Mat-
howsky" lemondott, Waldenral eljött,
szóttak a "Schüler - Scene" -t - szakszón

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

mi Wilde is ~~ti~~ mi Strauss érdeme.
Súgy bizonyos, hogy Strauss még
Wildernek is irgatóbb. Másrészt úgy
issem, hogy Wilde jobb zenész Strauss-
nak. A drámaiban több a muzsika mint
az operában. Viszont az operában irgatóbban
történnék a dolgok. Majdnem azt mondá-
nam: a zene drámaibb a drámaival.
~~Ezen arétt~~ (Kégy lez.)

NY. FIL. INT.
L. 1885. 89.

A napokban tettem le - igen jó
sikertel - azt a vizsgát, a melyet
örre akartam halasztani. Berlini
történelki tudásod utolsó leteleiben határoztam
el magam, erre a kísérletre,
mely teljes mértékben sikerült.

Tovább a Navába s a Rajna környé-
kére utarui, de még nem tudom mikor.
Vagy néhány nap múlva, vagy pünkösdkor

Trj, kedlek nem sokára!
Olel Tali

Üdvözlöm a Roxikat. (Na akart, tehát az a ra veszt)

Nagy

Dr. Lukács György
monak.

Budapest.

Nagy János-u. 11.

1000 PFL. INT.
LONDON N.Y.

1611625-1074 1/2

P. Ligeti, Carol. ~~Yucca~~ ~~beckeri~~. 12.

1907 Apr. 17.

MARGARET MILL

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

München, nov. 21. 07
Tengely. S. bei Heru

91
Kedves Gyuri!

Remélem időkorben írásodban jutott
kezedhez a két Gósen-portrét. Az 1,20 M-t
majd Reményesen inkasszálom.

Hosszú ideje fordulat - ne vedd rossz
néven hogy csak ma válaszolok. Egyre
nem akartam írni mielőtt kérésedre
és nem intérem, hisz vést igazán alig
vann ideim. Mindennap 8-ig a tech-
nikán vagyok elfoglaltva, gyakran még
azután is akad munkám, vagy pedig
séta commissió hangverseny, stichas
- vacsora. A technika igen jó.

Minden igen kellemes. Majdnem azt
mondanám hogy többet nyílt, mint
Berlin. T. i. leggyanúsít, de a város
kisebb minden környékben elérhető, az
ember inkább "beérve van."

Gyűjtésnyi sebbeh operája jobb.
Wah a simlár rosszabb sokkal. Szor,
hogy meg nem tudtam magam pársámi
hogy elmenek. Meg artan, ha kérembe
kerül a "Tag" vagy a "Zukunft", és meg,
hogy nem vagyok már a "középpontban."

No meg a Kempinski - geuse is
száraz. Meg a "Kalemeck" meg
Lüderwäldt sajnálhatnám, mert itt
műcserek - legalább nem oly nagy szám-
mal, terjedelemben. De nem sajnálom.
Párságom alig van. Mondják: nincs

Néhány (4) berlini kollégám kikkkel
együtt levelek. Lot az egyikkel együtt me-
gyünk concertbe.

Az emberek általában kedvesebbek,
udvariasabbak - a mi utóvígze nem
kellemetlen.

Bols^u nagy.

"Dövebb felvilágosításokkal szolgálak,
ha kérdérek - különben harácsny-
kor szóbelileg minden valószínűség
szereint.

Igazán örülök ha ismál. Feleletet
a következőkre meg¹ egyebet is.

Int ismál a pályázat.

Hogyan áll a Thalia-ügy.

Midjén volt Petrus „Mercurio”ja

I főleg: mit ismálnak a petrick.

Keini, Kavas, Baudi, Laci Leo.
Karl.

A miniszteriumban hogy ¹vagy ²ki-
vel foglalkozol - kikapcsolód-e már
magad?

Trj kedlek melőbb.
Tisztelettel kérem, idvölet.

Tej barátod
Pali.

MIA FIL. INT.
Lukács Arc.

2/1601-52 mm
LVI 25-1094/2

Dr. Lukács György
Pirnak.

Nagy János - n. M.

NYELV
Lukács Arc.

Paul Singer, München, Tengstr. S. bei Herz.

1907 nov. 21.

MARGARET MILL

M. D. FIL. INT.
Lukács Arc.

München, dec. 12. 07

Kedves Gyuri!

Küldöm a Scheffert kérelmet,
 légy szives neussokára' vissraküldeni,
 mert még valami rest át kell
 venni újból.

Ajánlom továbbá, hogy vedd
 meg

Henry van de Velde: "Der neue
 Stil"
 című megjelent felolvasását.
 Weimar, Carl Steinert, 1907.

60 Pfennig.

Figyeld' címet nem tudok,
 a kinek ajánlatának, arokat

Te is ismered.

Ezzen érdekelne, de dakeron
van.

Karácsonykor nem jóok
Pestre! — Fij kerlek, rogtou
felelek.

Mutthoni leveledben a legerde-
kesebb röt nem tudtam dol-
vasni. Tud, hogy:

"art kisebb, uci ketten - legalabb
en - nem tudunk

? harmad ?

dolgokrol levelezni."

Beláthatod ha valaki surabben
hivama levelezni veled, tudnia

kell, hogy mit akart ez a nő
jelenteni.

Kérdésem hogy mi a költő-
crolásnak nevében elfoglalt állás-
pontom.

Kérem, hogy küldj köcs.-val.

1.) Jók 2.) Karátok 3., Sajtómagazin
~~illetőben~~ -ével e.?

Ad 1.) k. multkor megírtam
"Klein Györföt" a Revidensben;
"Aréltt" veem olvastam. Nem érdelem
meg igérem. Meglehet, mert rosszak
adta. De valóban! "Apagy Sa-
tanus" veem írossal távozta.
Meglehet, hogy alapszámban megau-
gál az okból. De azt hiszem: (.)

Ad 2.) — minis alkalsuam hi-
probalui. Alig jövök osse valaki-
mel - a 3 + 4 berliini pajtasous
nem hokunserol.

Ad 3.) — Siépen virul. —

Próval: ha kedved jany, s
ielád, nagyon örülsz, ha tele-
hokunseroval egy pár oldalt.

Leit sokszor itoldorlóm in-
jou.

Érdekelne figyelő - mutatvány
sám. Esztes a rikked kiló
leuyoyata.

Ly kerlek minél előbb
Karli, Raudi, Laci, Keri,
Havasnak üdv.
Szerves! Pali

64101-527m3
LVI 25-1079/3

LA TIL. INT.
Lukács Arc.

Munkacs, febr. 10.

1908

Kezves Gyuri, szívből
gratulálok! Hogy a díjat
meg fogod nyerni, azt Te
is, én is körülbelül, biztosan
vettük. De így hatszrik olyan
közelülmények körébe kaptad
meg melyek a dolog jelentő-
ségét erősen növelik. A "Pati"
Kapló"ban volt egy néhány
szó egyházi íteletől meg
"Woy" a bírálók nem bírtak
elégé dicsegni a munka ki-
való kvalitásait. Körelek,

ing mielőbb bővebb részleteket
- egyelőre az az impresszióm,
mintha a bírálathoz nyilvános
elismerni volna annak, hogy
modern irodalomhoz Te erősebb
lehetőbb, Magyarországon. Szerel-
teljes mértékben elírted azt a
mit érvel a Könyvvel akar-
tal. Meggyőző: fogadd leg-
jobbára gratulációmat! Cél-
tudatosan energikusan meg-
csinált dolog volt. "

Kérlek ing mielőbb - vannak
ing terveid? Hível foglalkozol
mostanában legelőbb?
Ing kerlek a Thaliáról

sancolok. Ezért ne is sok
animációval, inkább kiváncsi-
sággal.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Amit leveledben felsorolt,
olyasmit én is éreztem (eljegy-
zési lírikával, stb.) de vagy nem
gondoltam még korábban
vagy a dolgot, vagy túl ego-
centrikusan gondolkodtam:
szóval, nem vagyok megerősöd-
ve vagy ilyen impressiók a
bolgárországi lejárásával állana-
nak összefüggésben, s hajlandó
volnék bennük az "hja, ilyen
az élet" című sentimentális-
musnak nagy részt tulajdo-
sítani. - Kélek jó nevelés-
szóló udv. Pál

Nagy

POST. FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Lukács

simon.

VI. Nagy János u. 15. Budapest.

Paul Ligeti, München, Kessstr. 48.

L44675-1079/4

1908 Febr. 10.

1908 márc. 28.

Kedves Gyuri!

Köszönöm prompt leveledet -
nem sokára írok bővebben - talán
"hochné" t az ideológia kérdésről,
egyelőre inkább el az illeti ügye-
ket.

A Nyfegyvereket kiválóan.
A nő fotográfia, kevésbé szép.
Talán hi fogsz ábrándulni belőle.
A mi pedig a Pieter de Nooch t
illeti azt a példányt melyet
Te láttál eladták. A 6 M. 50 köl-
külömben csak 1,50 érték a repro.
dukeriora, s ezek az 1,50-es repro-k
elfogtak. Ellenben van két kisebb

1. M.: es repr. Az egyik a "Meister
der Farbe" ban, a másik az
"atta Meister" gyűjteményben. Elég
jók. Ha reflektáló sárga megör-
sreim art, a melyiket jobbnak
tartom. Valassanak hozzá keretet?
Táu jobb lesz, ha ezt magad int-
red el Posten^{1/2}.

Börsimnek jötem a képek miatt,
a "Simido" folyóirata megkapod.
Várom a "Novabist." Leóuak
úzenem hogy írjon, igazán örülök
neki, főleg pedig! Küldje el a
cíkjét. Nagyon érdekel.

Nagy írj az elöadásaidról.
É hitem, lesz a "Candida" premi-
ère a Resideurben. El fogok

memmi - kíváncsi vagyok.

Igaz, annak idején elfelejtettem megkérdezni, hogy mit várunk a "Nakkörök" a "Küntler-Theater" től. Az az impoesszió, hogy karab is len, dízlet is, csak ép, rendszeres kevesbbe, és minél egyáltalán nem.

Brahm perördtette Lossent.

Le in hivatalos vakációim csak ma kezdődtek - de egyik tanáromtól kapok erentul is korrekturát, a minnek örülök, mert könyvithetek a nyári augusztus.

A rajzaim elkészültek, kivéve az iskolát, erel várak most

Maar a joo, secuestering
Izraeli jol vagrok isroupi
renev' elus voltam a huily
lieten mayd mindemay Rou-
restben voltam.

Servus!

Ölöl Szabó

A vizsgámból airttal nem, cimabolok
"puccs" ot, odalára instrualoa vauuak,
csaklogy talau aug. elejt
mondattak.
Keressok stb.
Kombat... "öve" nek

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

~~Waly.~~ / sp.

St. Lukács György
úrnak.

POSTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

U. Nagy János u. 15. Budapest.

Uu125-1079/5

1908 märe. 28.

KGL. SCHLOSS UND
GEMALDE-GALERIE SCHLEISSHEIM.
BOUCHER-CABINET.

Schreibraum

zur für die Adresse

Handwritten in German:
K. Hrn. Max
Boucher
von
ex. Maj. Blaque
Napoleon ist

Handwritten in Hungarian:
Lukács György
Lukács Arc.
Budapest.
1908 apr. 8. 15.

UNION FIL. INT.
Lukács Arc.

München, apr. 29.

Kedves Gyuri! 1908

A pént. reprodukciót, fotografiát
& véleménymegírásod egy nappal
előtérni. & így az egyik készlettel
& másikkal.

Időközben vélemény megírtam
a csomag. & Koch-t, megkap-
tam nyarabban a samában,
melyben te láttad. & a Keuf-
datsben, kívül beüldöztél egy
Leibl-kepet, a melyikbe beleszerettem
(bar csak ezt a reprodukciót ismerem).
& a kedved csak félannyi tetrisik
mint nekem, feltérem, hogy örülök
fogsz hogy - megírás nélkül -
beüldöztél. & a aromban nem
tetrisik, és meg mindobb, hogy

ne vegzem meg itt Magyarországon
 a teled fel, a hárszóra. Ezelőre
 az 1 M. át, a mibe kerül, mintén
 leszántottain a 70-ből.

Ha jól emlékszem, megadta
 1 M. pul adós maradtál akkori-
 ban.

Egy tétel:

Olcsu	1,20
Hóck	6,50
Neufchatel, Leibl	3'—
Portó, csomigolás	1—
Tartozások	1—
	<hr/>
	12,70

70—

12,70

57,30

— annyirol' s'ol a
 csak. Nagyon koronon a s'ives-

MTA FIL. INT.
 Lukács Arz

ségedet s revuelum, nem érteket
leijata püruck.

Mellékelem a 3 fotografiat bar
ipen szervezeten felvetelek. Meg
ott is a hol az episz banda eleg
jo rajta van Terency Valer, Csobel,
Bela, Falus, Elek, Tollasok, Margit
a segény Seidler Irma nemese el
van paccrolva. Az egy kbol arest
kuldöm est a fotós példányt, most
a film dovenett, nincs más. Arest,
ha nincs sükséged rá add majd
vissza. Most csak a jó lakarat bírni
társul kuldöm be.

Megon kossoum a Novalis
-nagyon irdekelt olyannyira, hogy
egy turomban, jorsan, elolvastam.
Baudékem volt nybol atolvasni,
s dökölee az Isten csikket is, at-
nérui, de nemese idöm. Arest art

a sok minden mondanivalót, a mi
volna, máskorra halasztom. Ez dolog
csak annyit, : az az impressio, hogy
a legjobb részt hevesen fogják érté-
-csinálni intően látott sajn. +
mit előzetesen mondtál a kritikáról nagyon
találó. Nagyon szép, de nem hat be-
nyújtóan. A mi oldalad nagyobb líra
mint másnál mert elvöd: de csak
szép legyen, hanem igaz is. + mit
pedig érkezik a romantikusoknál
meglátás az olyan szép, modern,
annyira, a Tied, még az enyém
meg talán még, nyilvánvaló -
hogy nagyon erős kétélyek~~re~~ maradt
hall, vajon igaz-e. Irrel kapcsolat-
ban artan önkénytelenül aron kellett
gondolkoznom, hogy van-e egyáltalán
"igaz" az ilyenféle munkában.
? pályaműségeivel a probléma-
val felmerült a másik: igaz-e, hogy

Novalis' életéről mi tudunk? Volt-e
kritérium? Most, pl. Hjalmar is
mindenbe beletalálja szemmi szem
sütyűbe (in nächsten Jahr wird er
am Grabe seines Kindes, ... stb.)
Nem gondolja ebből a példából hogy félre-
értették. Tudom; Hjalmarnál minde-
nek belső realitás. Minden tárgy-
ság. — De: kíváncsi a bizonyíték,
hogy Novalisnál mindegy. És végül:
van-e a Hjalmarosnál minden
igazán belső realitás — nem Hjalmar
de minden Novalis — s nem
Novalis-e az a Hjalmar.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Én csak megpróbáltam art, a mit
megérek, azt csakartam gondolni.
Mégis, hogy hiányos. —
Én meg, kérek hogy maohuak
hogyan tessék s mit mondjak.
Külső s testvérem magam el

voltak nagyatlatva az előadás-
töl. —

"Olvasom Leo Művészet cirkket.
Közösen van megírva a tartalmá-
ról már benéltünk. Kivágya-
volnak a "XX. század" belső cirkket

Shaw "Candida" roppantul
tetszett.

Gyges u. sein kung "Reverbe",
"Mint Judith" — talán most
meg rosszabbul adták. Kissé
Lucilia Galotti's art lisem,
"liba, hogy kaidandus a végén
amíg az előterbe kerül. Stein-
hardt Steinsöck je. Játrolta a ki
most ide szerződött — korrektil,
indoktelemül.

Van fogh (Pó műve) nagyon

alatt leterem a vizgát - s a többi
időt isodabon töltetem.

Tavaszig - a két kedvű. De
most nem evetem a liányát.

By kesek nem sokára.

Szerem!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

111115-1071/7
1908 apr. 29.

Tali

gyesegis mat Karli?

Mi dolgorol most?

Seidler. Imettől hozanatot kérek
s tiszteltetem. Idején?

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Waterack of Otterse

sept. 13.

Kedves Gyuri! 1908

Kár, hogy a gilgemi talál-
kóróbol nem lett semmi.
Leo is tegnap Parisból s
te körben - félterem - Pesten
vagy már. Szándékomból volt
lehetőleg, sokáig, itt marad-
ni, artan néhány napot
készen tölteni. Az idő áron-
ban olyan rossz, hogy 20.
félét Pesten leszek (l. in
Bonyhólok)
A kosras hallgatait az
vedd rossz néven. Vakarás-
ban nem volt kedvem

a levélipáslhoz - már pedig
neked hosszú levelet akar-
tam írni. Így érted még
ahhoz, sem juttattam, hogy a
virágom eredményét tudassam
veled. Remélem, Raci vagy
Leo révén már értesültél,
hogy "jó" sikerrel lettem.

A strapassz igen nagy volt,
különösen az utolsó 3 hét.

Köszönöm a "Nyugat"-ot.
A cikkről sok mondani-
valóm volna. Kevésbé tet-
tet az a rész, a melyik-

ben Kaszner. Kivonatolod.
Elleiben a rola mondottak
magyar toszettek. Ezen,
hogy "lyrai epizod" - foly-
ton magadrol beszelsz. De
erröl majd döszöl.

Leoval sajnos nem be-
rültem eleget. É pársi-
nt nem látszik magyar,
cél tudatosnak É bizját-
nia kell majd magára.
Mindazonáltal az volt az
impresszion hogy határo-
zottabb, erősebb mint volt.

Münchenben még meglátot-
tatt egy pár ember: Laci,
az Alexander-füi, Rado'
Illari — ott volt' Baum-
garten, Feri is. Valamennyi-
vel beszéltem rólad. Majd
referálok.

Fent voltam 2-nor Latt-
berknél is. Ittől az sajnál-
tam, hogy tehen nem vol-
tam fent.

A viszontlátásig ölel

Opa

Nagy.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Lukács György
úrnak.

VI. Nagy-újság u. 15. Budapest.

Paul Ligeti, Untersack Pflanze
Ob.-Best.

Can 25-1074/8

1908 sept. 13.

Jan. 3.
1909

Kedves Gyuri!

Legelehet, hogy igazad van a level-
monológokat illetőleg. De példának mai
leveledre egy csomó megjegyzésem és
kérdésem van, hogy hogy telik néhány
sorra. Szóval: theoretice nem, de prak-
tice tudunk levelezni. Kérlek, felelj
mindobb ha van mit.

Legelehetos sejtésem a hosszabb hall-
gatas magyarázata, a ha önmagad
jóranti, indiskrecio nélkül megte-
heted, tegy egy néhány, célraát
arra vonatkozólag, miért volt
magyon rossz ill. magyon jó ked-
ved. Utóbbi inkább érdekel bár
előbbi jelenleg actualisabb stánuon.

A cikkedet, kérlek, küldd el ok.

-vetlen művelty megjelent. Nagyon
ideket - art hivem sok olyan.
dolog lesz benne, a miy eugenid
foolalkotat. Latok mar kibuntis va-
lami olyasmit mint teljesen "Un-
werthung" - jat, a mi mar annyig
is "unwertholo" müvéseti jelfo-
gásunknak.

Scheffler nagyon ideket is okos-
abban a körben hisse böbené-
du sot sok helyint önmagának
ellentmondó. (Materialiszticit -
arhit. als nur Nutzenkunst) Sot
ar is előfordul, hogy logikailag
constriual. Pl. a vasszerkezetk vörö
sinérol mondottak. Art a nagy
ellentmondást aróban, a mit to-
latr benne nem látom - ber ná-
monva sokkal kissabb lenne. Ar

Évvel kezdék belőle, hogy nem tud-
~~ják~~ nam, merre induljak miher-
fogjak, már pedig kerdék-ellen.
kerdelek - megkehtösen tartáha
jóni, s ebben Scheffernek is része
van. Idarad van, a mit a győtes
socializmussal mondasz. De a
"Virchow - Krankenhaus" meg a
"Müllersches Volksbad" szinten
győtes socializmus! Napról napra
kapunk új problémákat, s a meg-
oldásukat Scheffer irányában ke-
rehtjük. — Vöha meg mon-
dambalám de elobb a elvágmai-
szaga való tekintettel - bevarom
válaszodat.

Égen édeskes gyors megterésed a
boud - kor. Na az idom engedni
- én is elkeretnek látom a pillá-
aratt, hogy már értebb fejjel meg

kevessem az 'allás pontomat' elhár-
a kérdéshöz. Arisztórazon bekkote-
lexuél ha megismiad hogy mostani
ismeretiel alapján milyen utat
ajánlasz. Art kisrem legjobb les
ha mindjárt legelőjén a legelő-
sebben, veredelmesebben propagán-
lá könyvet olvasom. ~~Ma~~ egy
tadom - sok tekintetben túlhalá-
dott 'allás pont'. Arisztórazon, kikék
a "legveszedelmesebb" könyvet, a
melyik előrelathatólag a legna-
jobb hatást teheti rá. MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Még egy kérdés: munkapancsa-
ról beszél - miniszteriumi munk-
kát írték? I ha van ott dolgod -
miért áll?

Most megyek egy "Autoren - Abends" re,
hol Mann, Strindberg és Thoma fognak
előadni. Mann a "Tristan" óta nagyon
kedvel "Tomas Kröger"!. Felelő nyitott
Horváth P.

MTD FIL. (NY)
LUND'S REC.

31.1 9-10-11

Lukas György
unak.

1874-10-15

Budapest.
H. N. János u. 15.

Paul Ligeti, München, Tengstr. S.

1909 Jan. 3.